

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění
Posudek bakalářské práce:

ALSU IZMAILOVA

Tvorba Charlese Camerona a jeho podíl na klasicizující architektuře v Rusku

Bakalářská práce

Praha 2022

Alsu Izmailova si zvolila zajímavé téma, které v podstatě poprvé konfrontuje bádání v Rusku a Anglii. Charles Cameron se rozhodně vyučil v anglickém prostředí, jeho práce je však spojena s Ruskem, přesněji s velice osobitými aktivitami carevny Kateřiny Veliké.

V úvodu je naznačen dosavadní stav bádání, které je doposud značně útržkovité a zejména vzájemně nepropojené.

Následuje životopis architekta, jehož dramatické osudy by si zasloužily dramatické zpracování. Zásadní částí je Cameronův příchod do Ruska a jeho složitá pozice v odlišném kulturním prostředí. Zajímavé je převzaté pojednání o stylu na dvoře Kateřiny Veliké.

S ohledem na rozsáhlost a různorodost architektovy tvorby je vybraný úsek věnovaný antikizujícímu (neo)klasicistnímu pojetí nejen architektonické tvorby, ale i příslušnému určujícím životnímu stylu.

Následuje hlavní část, věnovaná vybraným stavbám, tvoří podstatu bakalářské práce. Zcela logicky se pozornost soustředila na několik nejvýraznějších, správně a odůvodněně vybraných objektů. Jsou to „Studené lázně“ a ještě více „Cameronova galerie“. Autorka si podrobně všímá těchto objektů, které nečekaně silně vyjadřují velice osobitě vyhraněný a v řadě aspektů (možná neuvědoměle) progresivní výraz. Zajímavá je kompilace tvorby z řady oblastí. Zde práce vykročila správným směrem. Mimo odkazů na všeobecně platné ohlasy palladiánské architektury se zde objevuje i vztah k anglickému zakladateli vědecky zachyceného antikizujícího stylu – Inigu Jonesovi. Bohužel tento slibný trend již není dále rozpracováván. Chybí zde zvláště užší odkazy na francouzské umění. Zejména u lázní s oválným vestibulem, či u řady typických schodišť. Tato nesledovaná rovina prostupující organicky jinak antikizujícím pojetím by práci výrazně obohatilo.

Doplňkem je kratší pojednání o urbanistické činnosti vycházející z neoklasicistních zásad.

V obsáhlejší závěru se autorka pokouší o zobecnění. Ocenit lze charakteristiku Cameronovy tvorby, vhodné by bylo tento pohled rozšířit o konkrétní, a daleko četnější a různorodější východiska jeho jinak (jak autorka správně zdůrazňuje) poměrně organicky utvářené dílo.

Práci doplňuje seznam použité literatury a kvalitní obrazová příloha. Dobře vybrané jsou práce z Ruska. Vhodné by bylo doplnit více příkladů Cameronových výchozích inspirací. Postrádám zejména francouzské, stále ještě čistě barokní prvky i celkové kompozice jeho tvorby.

Závěr:

Práce podaná v poněkud nestandardní formální podobě dobře pracuje s literaturou. Bylo by však dobré, aby se autorka aktivněji zapojila svými postřehy a názory. Větší míra samostatného uvažování spojeného s vytváření nových pohledů však již náleží spíše pracím diplomovým.

Zajímavou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako velmi dobrou.

V Praze, srpen 2022

ing. Petr Macek, Ph.D.